

ДЕМОКРАТИЧНА ШКОЛА

Програма підтримки освітніх реформ в Україні

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Norwegian Ministry
of Foreign Affairs

09 вересня 2019 р.

ЗАПРОШЕННЯ ДО УЧАСТІ В ПРОГРАМІ

**Програма підтримки освітніх реформ в Україні
“Демократична школа” запрошує зацікавлені школи
до участі у п’ятій хвилі!**

Демократична школа – це:

- активні та відповідальні учні,
- мотивовані та прогресивні вчителі,
- відкрита адміністрація,
- зацікавлені та задіяні батьки,
- заангажована та розуміюча громада.

Збудуємо демократичну школу разом! Долучайтеся!

На початку 2020 року **60** відібраних шкільних команд пройдуть вступний тренінг з демократичного розвитку школи. Після цього тренери Програми допоможуть школі здійснити оцінку потреб для демократичних змін, розробити й реалізувати шкільні проекти у 2020/2021 н.р., а також сприятимуть обміну досвідом між школами із різних областей України.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОГРАМУ

Програму реалізовує Європейський центр ім. Вергеланда у співпраці з Міністерством освіти і науки України та Радою Європи з метою підтримки реформ середньої освіти в Україні. Програма фінансується МЗС Норвегії.

Програма сприяє зміні української школи, щоб вона виховувала активних громадян, які поважають права людини. Ми робимо це:

- розвиваючи культуру демократії в школі
- навчаючи вчителів та адміністрацію школи
- залучаючи батьків до всього, що робить школа
- поглиблюючи співпрацю між школою і громадою налагоджуючи контакти між школами України з різних областей.

Більше на вебсайті програми: <http://www.schools-for-democracy.org> та у Фейсбучі: www.facebook.com/schoolsfordemocracy

КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ

- **мотивація** до запровадження змін з метою поглиблення демократичної культури в школі та розвитку громадянських компетентностей;
- **чітко сформульовані ідеї** щодо бажаних демократичних змін у школі;
- **сильна команда**, націлена на спільну реалізацію шкільного проекту із залученням усіх учасників освітнього процесу, в т.ч. батьків, інших представників місцевої громади та місцевого самоврядування;
- відібрані школи відображатимуть **географічну різноманітність** країни та різні типи адміністративних одиниць (міста, села, ОТГ тощо).

УЧАСТЬ У ПРОГРАМІ В ЗАПИТАННЯХ ТА ВІДПОВІДЯХ

Яким чином виглядатиме співпраця школи з Програмою?

У лютому 2020 року ініціативна група від школи візьме участь у вступному тренінгу разом з представниками інших шкіл з сусідніх областей України; буде проведено орієнтовно 8 тренінгів для 60 шкіл п'ятої хвилі Програми. Шкільна команда познайомиться з тренерами, які супроводжуватимуть школу впродовж участі у Програмі, а також докладніше ознайомиться з підходами Ради Європи, суттю та структурою Програми.

Тренери домовляться зі школами про зручні дати першої зустрічі у школі (березень-початок квітня). Просимо до цієї зустрічі залучати якомога ширші зацікавлені кола – представників батьків, учнівського активу, місцевої спільноти. Організація цієї та наступної зустрічей (інформування зацікавлених сторін, приміщення тощо) – відповідальність школи. Тренери презентуватимуть Програму, проведуть інтерактивні заняття, спрямовані на поглиблення розуміння демократії у школі.

Друга зустріч, яку можна провести на наступний день після презентації, – це самооцінювання за допомогою спеціально розробленого «Інструменту демократичного розвитку школи». Школи індивідуально обиратимуть напрямки, у яких вони хочуть працювати упродовж 2020/21 н. р. задля поглиблення демократичної культури у своїй школі.

У квітні-травні 2020 року відбудеться третій візит тренерів Програми до школи – щоб допомогти скласти реалістичний план впровадження змін на 2020/21 н.р., з урахуванням потреб і ресурсів школи.

У вересні-жовтні 2020 року в школі відбудеться одноденна тренінг-майстерня, тематика якої залежатиме від складеного плану дій. Також представники шкіл зможуть взяти участь у тематичних тренінгах, що будуть організовані у Львові. Тематика тренінгів буде визначена на основі аналізу потреб закладів освіти, залучених до п'ятої хвилі Програми.

Листопад 2020 – консультаційний візит тренерів і проміжний моніторинг змін у школі.

Лютий – березень 2021 року – моніторингово-консультаційний візит тренерів до школи.

Квітень 2021 – підсумковий візит тренерів до школи. Підведення результатів впровадження Програми, плани на майбутнє.

Кінець червня 2021 – підсумкова конференція для шкіл-учасниць п'ятої хвилі Програми, обмін досвідом, мережування.

Упродовж всього циклу тренери й експерти Програми перебуватимуть на зв'язку, готові надавати поради/консультації. Контакти зі школами також відбуватимуться на постійній основі у закритій групі у соціальній мережі Фейсбук та через сервіс GoogleClass.

Який «рецепт» Програма пропонує школам для розвитку демократичної культури?

Програма не пропонує єдиного рецепту для розвитку демократичної культури, натомість тренери працюватимуть із кожною школою над створенням індивідуального алгоритму дій та їхньою реалізацією упродовж участі у Програмі.

Кожна школа – це окремий цілісний організм, який має свої сильні та слабкі сторони, потреби, ресурси, виклики тощо. Для того, щоб зрозуміти, що треба робити у вашій школі, потрібно спершу діагностувати ситуацію, а тоді з'ясувати, які саме зміни ви зможете впровадити в межах навчального року. Провести аналіз сильних і слабких сторін, наявних потреб і ресурсів допоможуть тренери Програми. Вони також допоможуть вам при складанні плану дій та в його подальшому впровадженні. Тренери та експерти Програми – каталізатори та помічники у змінах, але зміни залежатимуть насамперед від вас самих – педагогічного колективу, учнів та батьків.

Чому важливий саме такий склад команди від школи?

Школа – це модель суспільства. У демократичному суспільстві рішення загального значення приймаються після консультацій та узгоджень усіма суб'єктами, яких ці рішення стосуються. При запровадженні змін у школі необхідно враховувати інтереси та потреби усіх суб'єктів освітнього процесу, включно з представниками громади, а також реально залучати їх до процесу прийняття рішень. Тому ми просимо вас залучити до ініціативної групи **директора школи, представників вчительського колективу, батьків та громади.**

З досвіду команд-учасниць попередніх хвиль можемо сказати, що вони вже відчули переваги цієї моделі. Тому просимо вас не йти шляхом найменшого опору, включаючи до ініціативної групи вчителів школи, які одночасно є батьками учнів чи представниками громадських організацій, а залучати до команди батьків та членів громади, **які не працюють у школі.** Це дозволить вам самим краще зрозуміти один одного й збагнути, чого хочуть різні групи та як узгодити їхні інтереси задля розвитку школи.

Яку матеріальну підтримку отримає школа в рамках Програми?

Команда Програми переконана, що демократичні зміни в школі – це передовсім зміни у ставленні суб'єктів освітнього процесу один до одного, повага до думки іншого, можливості для діалогу, обговорень та дискусій, тощо. Для цього важливо усвідомлювати цінність демократії та прав людини, а також володіти певними навичками й знати, де можна знайти потрібну інформацію. Програма допомагає школам поглиблювати культуру демократії в школі, розвивати інклюзивне середовище, де учні, вчителі та батьки почуваються партнерами, беруть участь у прийнятті рішень у школі, де кожна дитина важлива і її думку поважають.

Для впровадження таких змін не потрібні додаткові фінансові витрати з боку шкіл. Тому школи-учасниці не отримують від Програми коштів на фінансування проектної діяльності. Натомість, Програма оплачує дорогу й проживання учасників заходів у межах Програми (конференція-відкриття, вступний та тематичний тренінги, підсумкова конференція), а також дорогу та, за необхідності, проживання тренерів Програми під час візитів до школи, надає квотовані кошти на кава-перерви під час шкільних майстерень.

Школи отримують набір канцелярських товарів, необхідних для проведення зустрічей з тренерами Програми, а також електронні й паперові версії посібників Ради Європи.

КАЛЕНДАР ПРОГРАМИ

28 січня 2020 року

Урочиста конференція для директорів шкіл у Києві з нагоди запуску 5 хвилі Програми. Підписання Декларації про співпрацю.

лютий 2020 року	Інтенсивний 4-денний вступний тренінг для шкільних команд.
березень-квітень 2020 року	Три навчальні майстерні з тренерами Програми у кожній школі з (1) презентації Програми, (2) діагностики ситуації та (3) складення плану дій на 2020/2021 н.р.
вересень– жовтень 2020 року	Одноденна навчальна тренінг-майстерня у кожній школі відповідно до її потреб. Тематичні міжрегіональні тренінги для представників шкіл у Львові.
жовтень 2020 – квітень 2021 року	Три зустрічі у школі з тренерами, які допомагатимуть відслідковувати демократичні зміни, здійснити їх підсумкове оцінювання та описати історії змін.
червень 2021	Підсумкова всеукраїнська конференція.

Програма бере на себе всі витрати, пов'язані з участю у тренінгах та організацією шкільних майстерень на місцях, а також забезпечує школи необхідними для цього навчальними матеріалами та канцтоварами.

ШКІЛЬНА КОМАНДА ДЛЯ УЧАСТІ У ВСТУПНОМУ ТРЕНІНГУ

До участі у вступному тренінгу запрошуємо команди від шкіл у складі 4 осіб:

- 1) **директор школи (обов'язково);**
- 2) заступник директора чи вчитель (до участі запрошуємо вчителів, які мотивовані запроваджувати системні демократичні зміни у школі. Предметна спеціалізація учасників значення не має);
- 3) представник батьківського комітету школи, **який не працює у школі;**
- 4) представник місцевої влади **або** неурядової організації, що співпрацює зі школою.

Команда обирає зі свого складу й зазначає у заявці **координатора** – одну особу, яка відповідатиме за комунікацію з командою Програми.

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ШКІЛ-УЧАСНИЦЬ

Відібрані школи зобов'язуються взяти участь у повному циклі Програми, що триватиме з січня 2020 до червня 2021 року, а саме:

- обрати **координатора шкільної команди:** ця особа зобов'язується перебувати у постійному контакті з тренерами, відповідальними за роботу зі школою (електронна пошта, телефон чи скайп-зв'язок), а також підтримувати контакт через групу Програми у мережі Фейсбук;

- директор навчального закладу зобов'язується взяти участь у **конференції з нагоди запуску 5 хвилі Програми** й підписати Декларацію про співпрацю з Програмою;
- відібрана команда зобов'язується взяти участь у **вступному та тематичному тренінгах** відповідно до графіку, запропонованого Програмою (у різних регіонах України);
- школа зобов'язується допомагати тренерам Програми в організації таких **майстерень** у школі:

1. презентація Програми для шкільного і батьківського колективу, представників громади (березень-квітень 2020);
2. діагностика ситуації у школі відповідно до розробленого Програмою «Інструменту демократичного розвитку школи» (березень-квітень 2020);
3. планування роботи на 2020/21 навчальний рік (квітень-травень 2020);
4. 1-денна тренінг-майстерня з тем, які відповідають цілям, які школа собі поставить у процесі планування; вересень-жовтень 2020;
5. консультаційна зустріч (листопад 2020);
6. моніторингова зустріч (лютий-березень 2021);
7. підсумкова зустріч і оцінка змін у школі (квітень 2021).

- запланувати та здійснити **загальношкільний проект** (проекти) за підтримки тренерів Програми) (2020/21 навчальний рік) з метою:

1. демократизувати шкільне врядування та середовище у школі;
2. включити компоненти громадянської освіти й освіти з прав людини в навчальну програму, поглибити використання демократичних методів навчання;
3. поглибити співпрацю з громадою заради розвитку активних і відповідальних громадян (а не просто співпраця заради співпраці);

- брати участь у **групі Програми у мережі Фейсбук**, коротко інформуючи про перебіг проектів у школах **щомісяця**;
- проводити регулярний **моніторинг змін** у школі та ділитися висновками із координаторами й тренерами Програми;
- бути відкритими до **співпраці та обміну досвідом** з іншими командами-учасницями Програми, в тому числі – через опис історій змін, впроваджених у школі в результаті Програми.

Зацікавлені команди просимо подати заявку, використовуючи онлайн-форму заявки:

<http://bit.ly/2TYgt9v>

**Заявки приймаються українською мовою.
Кінцевий термін подання заявок: 10 листопада 2019 року,
23:59. Результати відбору будуть повідомлені обраним кандидатам до 17 грудня 2019 року.**

У випадку додаткових запитань чи уточнень пишiть на електронну адресу sfd@theewc.org, або зв'язуйтеся з координаторкою Програми Оленою Шинаровською (+38 050 376 88 10, у робочий час).

ПЕРЕД ТИМ, ЯК ЗАПОВНЮВАТИ ЗАЯВКУ

Перш нiж заповнювати заявку, просимо:

- уважно прочитати всю iнформацiю у цьому листi. Якщо у Вас виникають запитання, не вагайтеся писати чи телефонувати нам за будь-якими уточненнями;
- оскiльки участь у Програмi беруть шкiльнi команди, прохання ознайомитися з iнформацiєю про Програму у складi iнiцiативної групи. Важливо добре зважити, кого саме Ви делегуєте вiд iменi своєї школи на тренiнг. Важливо, щоб усi люди, зазначенi у заявцi, володiли iнформацiєю про Програму та умови участi. Також важливо, щоб у школi знали, що iнiцiативна група хоче, щоб школа взяла участь у нашiй Програмi. Вiдсутнiсть команди одностороннiх – головна загроза для реалiзацiї Програми у школах.

ЗАЯВКА

Програма пiдтримки освiтнiх реформ в Україні «Демократична школа»

П'ята хвиля (2020/21 навчальний рiк)

Заявка на участь у Програмi

Заявки приймаються до 23 год. 59 хв. 10 листопада 2019 року. Вiдiбранi команди отримують запрошення до участi в Програмi 17 грудня 2019 року.

У випадку додаткових запитань чи уточнень пишiть на електронну адресу Програми sfd@theewc.org або зв'язуйтеся з координаторкою Програми Оленою Шинаровською (+38 050 376 88 10, у робочий час).

Просимо заповнити всi обов'язковi поля заявки.

IНФОРМАЦIЯ ПРО ЗАКЛАД ОСВIТИ

Повна назва закладу освiти

Рiвень акредитацiї

Кiлькiсть учнiв

Кiлькiсть учителiв

Поштова адреса

Електронна адреса

Область

Веб-сторiнка (за наявностi)

Чи подавав заклад освiти заявку на участь у Програмi "Демократична школа" у попереднi роки? Якщо так, то коли?

Координатор/ка команди (одна особа із наведеного нижче складу)

ППП

Телефон

Електронна адреса

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЧЛЕНІВ КОМАНДИ

1. Директор/ка школи

ППП

Дата народження

Предмет, який викладаєте

Електронна адреса

Телефон

Чи є у Вас досвід участі в тренінгах/навчанні у сфері громадянської освіти, освіти з демократичного громадянства та прав людини? Якщо так, то який?

2. Заступник/ця директора школи чи вчитель/ка

ППП

Дата народження

Предмет, який викладаєте

Електронна адреса

Телефон

Чи є у Вас досвід викладання чи іншої діяльності у сфері громадянської освіти, освіти з демократичного громадянства та прав людини? Якщо так, то який?

3. Представник/ця батьківського комітету чи Піклувальної ради

ППП

Дата народження

Електронна адреса

Телефон

Місце роботи

Опишіть Ваш досвід співпраці зі школою

4. Представник/ця громади

ППП

Дата народження

Електронна адреса

Телефон

Опишіть Ваші функції та обов'язки. Яким чином Ви співпрацюєте зі школою?

Якщо у команді є люди з особливими потребами, в тім – щодо пересування / доступності приміщень, повідомте нас про ці потреби

Якщо у команді є люди з особливими дієтичними потребами, повідомте нас про ці потреби

ОПИШІТЬ ВАШУ ШКОЛУ

Яким чином приймаються рішення у Вашій школі? Яка роль батьківського комітету, піклувальної ради, вчительського колективу, учнівського самоврядування у цьому процесі?

В рамках яких предметів і освітніх заходів учні Вашої школи довідуються про права людини та демократію? Що робить школа для того, щоб учні росли активними і відповідальними громадянами?

Чи співпрацює Ваша школа з місцевою громадою? Якщо так, як ця співпраця сприяє розвитку культури демократії та вихованню свідомих громадян?

У яких програмах та проектах Ваша школа брала участь упродовж останніх 3 років? Як змінилася Ваша школа у результаті цього?

МОТИВАЦІЯ ДЛЯ УЧАСТІ В ПРОГРАМІ

Чому Ви вирішили взяти участь у Програмі?

Опишіть, яких змін Ви хотіли б досягнути у Вашій школі, щоб вона стала більш демократичною (письмово – до 500 слів, або в інший креативний спосіб, наприклад, презентація (не більше 6-7 слайдів), або відео-ролик (не довше 3 хв)).

Ми засвідчуємо, що в разі обрання до участі в Програмі, наша команда зобов'язується взяти участь у вступному тренінгу (лютий 2020 року), реалізувати шкільний проект у тісній співпраці з тренерами (упродовж 2020-2021 н.р.), а також представити результати шкільного проекту на підсумковій конференції Програми.

Ми засвідчуємо, що вся інформація, подана у цій заявці, є правдивою.

Дякуємо за Вашу зацікавленість!

Ми повідомимо результати відбору відібраним закладам освіти до 17 грудня 2019 року включно.